

De exploitatie-uitgaven: algemene voorstelling

Exploitatie-uitgaven zijn jaarlijks weerkerende uitgaven die noodzakelijk zijn om de gewone werking van de gemeente te verzekeren zoals de betaling van het gemeentepersoneel, verwarming en verlichting van de gebouwen enz. Ze kunnen ingedeeld worden in 6 groepen, in dalende orde:

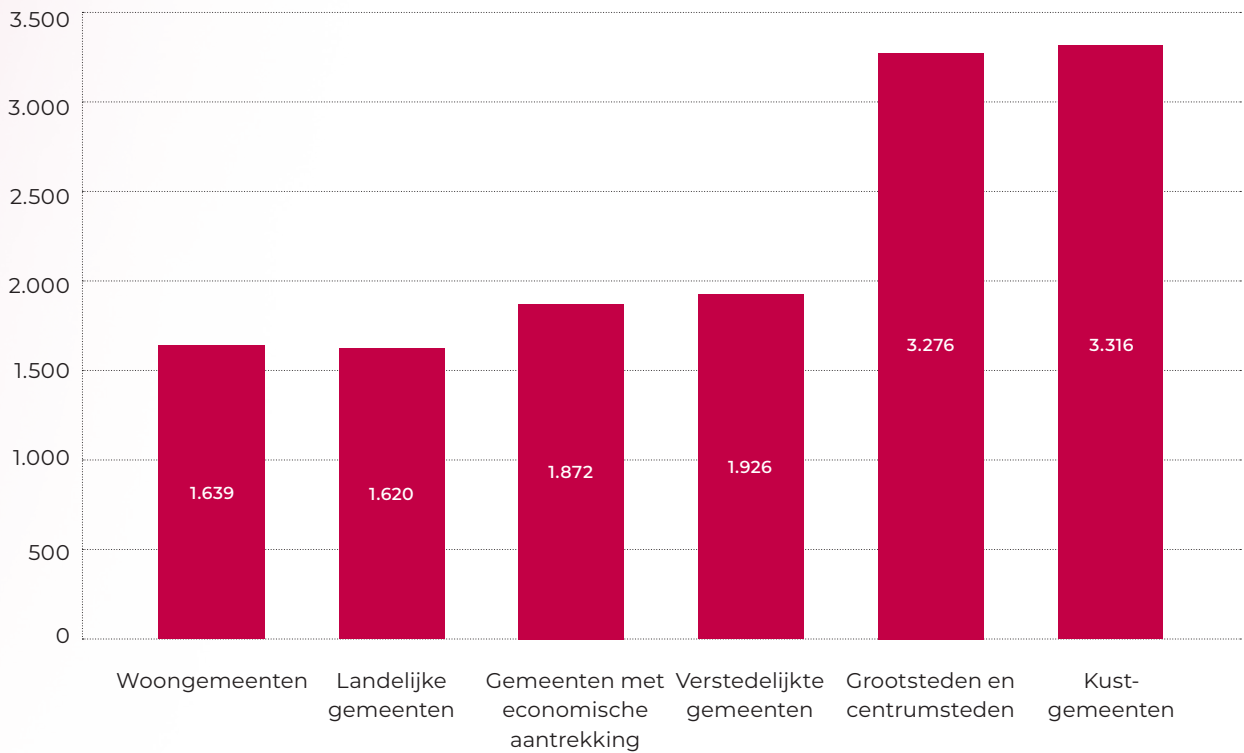
- De **personeelsuitgaven** (48%) omvatten de lonen, bijhorende werkgeversbijdragen, pensioenbijdragen en overige personeelskosten (kosten voor woon-werkverkeer, maaltijdcheques...) voor zowel gemeentemanager, statutaire ambtenaren als contractuele ambtenaren. Onze cijfers houden geen rekening met de geboekte loonuitgaven voor het onderwijzend personeel, die vallen immers ten laste van Vlaanderen.
- De **werkingsuitgaven** (22%) slaan op alle uitgaven die noodzakelijk zijn voor de werking van de gemeentediensten en het OCMW (kosten voor water-, gas- en elektriciteitsverbruik, kantoorbenodigdheden, telefoon, voertuigen...).
- De toegestane werkingssubsidies (21%) zijn toelagen die de gemeente aan derden toekent (politiezones, hulpverleningszones, kerkfabrieken, sport- en cultuurverenigingen, inwoners...).
- **Individuele hulpverlening** toegekend door het OCMW (6%) omvat zowel leefloon als andere individuele hulp (huisvesting, voorschotten, schuldbemiddeling...).

- De **financiële uitgaven** (2%) omvatten voornamelijk financiële kosten van leningen (rentelasten maar niet de kapitaalaflossingen van leningen). Die aflossingen worden in het BBC-schema ingedeeld bij de financieringsuitgaven.
- **Andere operationele uitgaven** (<1%)

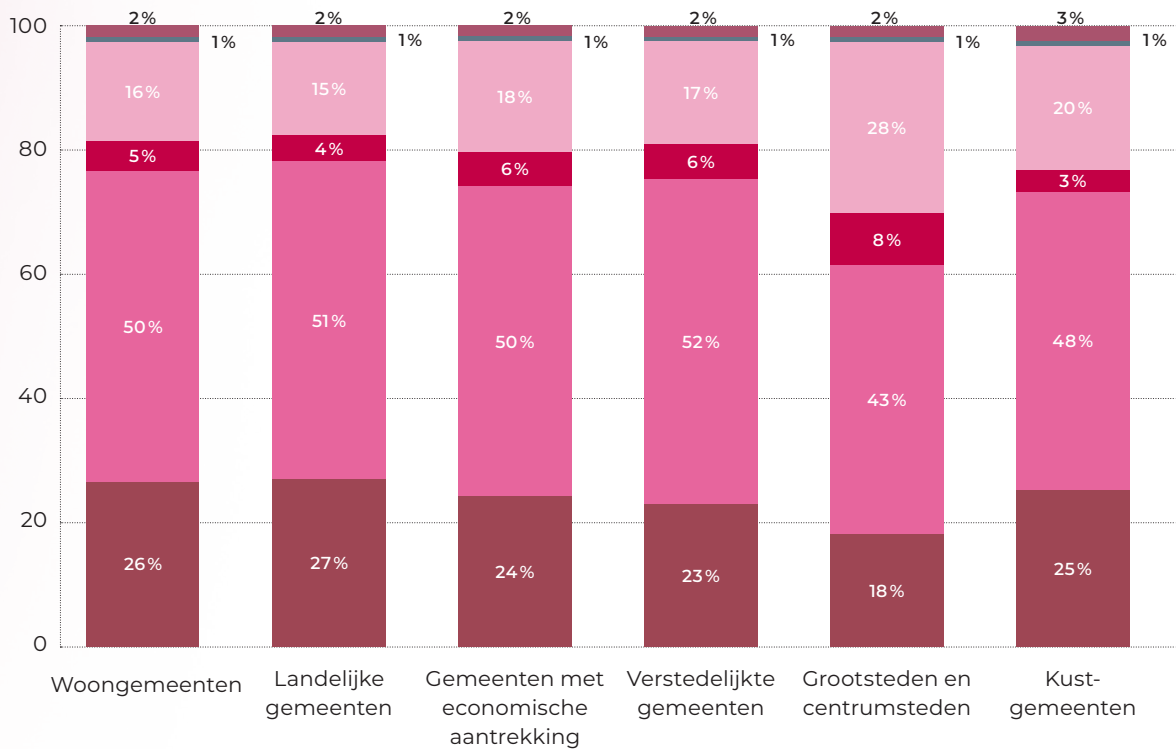
Enkele cijfers

- De totale exploitatie-uitgaven in 2024 komen op 14,8 miljard euro.
- Een gemeente geeft gemiddeld 2.179 euro per inwoner uit. Dat bedrag verschilt volgens het type van gemeente (zie grafiek 1). Door hun aanbod aan voorzieningen oefenen steden een belangrijke aantrekkingskracht uit op de inwoners van omliggende gemeenten. Het inkomensniveau van de bevolking ligt er doorgaans ook lager. De toeristische aantrekkingskracht van de kleinere kustgemeenten maakt ook dat er meer uitgaven nodig zijn dan het inwonersaantal vereist.
- Voor de verschillende clustergroepen verschilt de verhouding voor de personeelsuitgaven van 43 tot 52% van de totale exploitatie-uitgaven en voor de werkingskosten 18 tot 27%. Gemiddeld 21% van de uitgaven wordt als werkingssubsidies aan derden toegestaan (zie grafiek 2).

Niveau van de exploitatie-uitgaven per clustergroep van gemeenten – 2024 (in EUR/inw.)

Structuur van de exploitatie-uitgaven per clustergroep van gemeenten – 2024 (in % van het totaal)

- FINANCIËLE UITGAVEN
- ANDERE OPERATIONELE UITGAVEN
- TOEGESTANE WERKINGSSUBSIDIES
- INDIVIDUELE HULPVERLENING
- PERSONEEL
- GOEDEREN EN DIENSTEN